

**CL. V. Ioannis Wamesii, I. C. Celeberrimi, In Academia
Lovaniensi Antecessoris Primarii, Responsorum Sive
Consiliorum De Ivre Pontificio Tomus ...**

Wamesius, Johannes

[S.l.], 1643

De præbendis & dignitatibus. Consilium CCXXXV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98691](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98691)

decreto incidit in pœnam vacationis, si non utriusque, saltem dicti posterioris Canoniciatus, quasi hunc planè non assecutus, propter defectum dictæ resignationis. Quod enim sic sub conditione conceditur, non pertinet ad eum, cui conceditur, ante conditionis eventum, *l. si ut scriptum sit §. 1. De leg. 2. l. si qui fundum in sine de contrab. emp.*

6 Et quamvis hanc resignationem seu dimissionem facere Emanuel non tenebatur, nisi intra duos menses à die habitæ possessionis Canoniciatus S. Martini; hoc tamen additum quoque est, ut si per eum stare, quo minùs possessionem assequeretur, in eodem vacationis periculo esset: ut regulariter eodem loco sunt, aliquem quid obtinere, & per eum stare, quo minùs obtineat, *c. licet Episcopus de preben. lib. 6. c. commissaria vers. annus de elect. lib. 6. l. in iure civili de reg. iur. l. si cui §. iam diu p. Ex quib. caus. maiores &c.* Iam verò res ipsa demonstrat, per dictum Emanuelem stetit, quo minùs possessionem dicti Canoniciatus S. Martini habuerit, qui ad adipiscendam possessionem nihil omninò egit, & ne quidem illius præparamenta, eaque quæ non obstante dicta fructuum temporali reservatione sine ullius vel personæ vel facti impedimento facere poterat, sine quibus nullus progressus ad obtinendam possessionem quamcumque fieri poterat; hoc est, quod nec procuraverit expeditionem Bullarum super hac provisione, sine quibus nec Capitulum S. Martini, nec quemquam alium compellere poterat ad tradendum sibi possessionem huius Canoniciatus, vel ad aperiendum viam ad illam, per regulam cancell. de non iudican. iux. for. supplicat.

7 Et dato quod ex nuda signatura, literis etiam non expeditis, possessio beneficii peti, acquiri, & apprehendi posset, ut plerique putant, *Lud. Gomef. ad d. regul. Cancell. de non iud. &c. q. 5. Iacobus Putem decif. 229. lib. 2. Carol. Ruinus conf. 63. Videndum est vol. 6.* evidenter nihilominus apparet de impedimento, quod Emanuel sibi ipsi præbuit, per hoc, quod ne quidem ex dicta nuda signatura, seu signata supplicatione huiusmodi Apollonica provisionis, se ad possessionem admitti perierit, aliasque diligentias ad possessionis adeptionem fecerit, cum facere potuerit, & se potuisse manifestaverit per hoc, quod signatam suam supplicationem Capitulo S. Martini intromiserit. Nam quæ opera hanc intimationem fecit, eadem quoque & possessionem eodem tempore petere & adipisci poterat; quod cum non fecerit, deprehenditur per eum stetit, quo minùs fecerit, *c. Cum dilecti vers. sed contra de dolo & contumacia*: ita ut inde manifestè deprehendatur Emanuelem noluisse habere possessionem, & ob id ex eo tempore, quo cepit nolle adipisci, dicti duo præscripti menses illi currere debuerint. Et quamvis statim ad plenam fructuum perceptionem pervenire non potuerit, propter dictam reservationem; hoc tamen facere debuit, quod in eo erat, acceptare scilicet possessionem, qualem sine impedimento consequi poterat, saltem ad declarationem voluntatis, quod hunc posteriorem Canoniciatum sibi habere veller, faciendo ea, quæ sine ullo impedimento licebat, & sic eo facto in supenso retinere effectum vacationis præbendæ Antwerpensis, saltem tan-

tisper dum futurus esset in plena possessione posterioris huius Canoniciatus, cum percipiendi fructus potestate. Ita ut in proposito redûs queri posset non tam de vacatione Antwerpensis quàm de non acquisitione S. Martini Leodienfis. Cum alioqui Emanuel apprehendendo possessionem huius Canoniciatus S. Martini (uti secundum præmissa poterat) fructuum quoque emolumentum satis per representationem statim in primo anno acquirere poterat, per hoc quod per eam possessionis adeptionem lucraturus erat annum gratiæ, qui ex statuto & consuetudine Capituli cuiusque Canonici morientis domui mortuariæ deberetur; qui non deberetur nisi possessionem adepto & in residentia morienti, *c. Suscepti de elect. in Extravag. Iohannis xxii. a. gid. Bellamera decif. 465.* Ita ut in effectu novus præbendatus habeat fructus primi anni, per hoc quod ad hæredes suos seu suam domum mortuariam transmittat ius & beneficium anni gratiæ in compensationem carentiæ fructuum primi anni, *l. qui actionem de reg. iur. ** Proinde cum hoc respectu potuerit consequi plenam possessionem cum perceptione fructuum, & non sit consecutus, quia noluit, per eum stetit dici debet: cum ad hoc, ut per adeptionem possessionis inducatur vacatio prioris in terminis juris communis, & in proposito ex præscripta hæc forma, sufficiat aliquo tempore, inò aliquibus diebus stetit quempiam in pacifica possessione, etiam si postea superveniat impedimentum in perceptione fructuum, *gl. in V. pacificam in d. c. Commissaria, Gemm. d. conf. 78. n. 1. in fine.*

Quæ proclivius in proposito dicti & sustineri posse videntur, quod post obteptam hanc provisionem Canoniciatus S. Martini, per reductionem civitatis Antwerpensis ad obedientiam Regiæ Catholicæ Majestatis, Emanueli iterum fuerit aperta via ad pacificam possessionem Canoniciatus Antwerpensis, & ad illam quoque ipse se contulerit, & sic in effectu cellaverit causa huius posterioris provisionis manifestè fundata in dicto Emanuels exilio & impedimento pacificæ plenæque possessionis Canoniciatus Antwerpensis; ad quem redeundo apertam fecit significationem se velle recedere à posteriore & succedanea hac provisione, & priori adherere; saltem aperte demonstravit, quod per eum stetit, quo minùs posterioris huius Canoniciatus possessionem, qualem poterat, adipisci noluerit: ideoque si non utriusque, saltem posterioris inducta & Iacobo impetrandi illam via aperta fuerit: meritoque ob id idem Iacobus suæ provisioni tamquam validæ & efficaci insistere & præstatum Emanuelem ab hoc Canoniciatu S. Martini arcere studeat.

De præbendis & dignitatibus.

S V M M A R I U M.

Incompatibilitas sub eodem tecto.

1. Beneficia duo nemini sub eodem tecto habere possunt.
2. Episcopus non dispensat super duobus beneficiis conformibus sub eodem tecto.
3. Beneficiato secundo sub eodem tecto impetrato vacante prius ipso iure.
4. Renunciare censetur liti super priore beneficio pendente, qui sub eodem tecto aliud acquirit.

CON-

CONSILIVM CCXXXV.

LIT in iudicio possessorio coram Iudice seculari super Canonico & præbenda collegiata Ecclesiæ S. Petri Insulensis pendente inter D. Lucam N. Actorem & D. Iacobum du Bay Sacre Theologiæ Licentiatum Reum, propter apparentiora iura Rei, eidem Reo adjudicata est fiduciaria possessio, quam Recedentiam vocant; eaque lite in pleno possessorio adhuc indecisa pendente idem præfatus D. Lucas Actor impetravit & obtinuit, adeoque etiam pacifice nunc possidet, in eadem Ecclesiâ alium Canonatum & præbendam, & nihilominus perseverat in prosecutione ejusdem causæ possessoriæ super priore illo Canonico & præbenda: quæritur, anne sine ulla ulteriore disquisitione ex hoc solo dicto D. Iacobo Recedentiaro adjudicari debeat plenum possessum, nullâ adhibita ulteriore disquisitione juris vel possessionis, quod vel quam dictus Actor præterit ad illum priorem Canonatum & præbendam?

Respondeo neminem posse in eadem Ecclesiâ & sub eodem, ut aiunt, tecto habere & retinere duos, quamvis simplicia beneficia conformia, hoc est duos Canonicatus & præbendas, aut Capellanas; c. *Literas de concess. præben. & ibi Innoc. & Ioan. and. Clem. fin. De præben.* * quorum accumulatio est ulque adeo prohibita, ut ex multorum sententia Episcopo non sit permillum super ea ullo modo dispensare, Ioan. Stapulib. in tract. de liter. gratiæ tit. de forma expectativarum §. secunda forma nu. 5. unde Cardinalis Zabarella, conf. 3. Circa elucidationem, rebuff. in praxi benef. tit. de dispensat. stat. ad V. incompatibilia nu. 4. in enumeratione generum incompatibilitatis beneficiorum refert accumulationem duorum Canonatuum ejusdem Ecclesiæ. † Cujus prohibitionis & incompatibilitatis effectus primus & præcipuus est, quod per assecutionem posterioris conformis beneficii sub eodem tecto, ipso jure vacet, quod prius obtentum fuit, d. c. *Literas d. Clem. fin. c. 1. De consuet. lib. 6. Freder. de sensu conf. 120. Quæsitum est in fine: sequentis enim acceptatio, secuta præsertim illius pacificæ possessione, continet tacitam renuntiationem prioris, c. de multa de præben. c. Gratia de rescript. lib. 6 etiam si secundi adeptio fiat cum protestatione, quod non intendat à priore recedere, quia vitiosa est huiusmodi protestatio, ut inquit Antonius de Butrio, in c. In nostra nu. 24. de rescript. † idque etiam si super priore conformi & incompatibili beneficiis lis pendeat. Nam hæc tacita ex juris dispositione inducta renuntiatio non tantum ipsius beneficii renuntiati titulum respicit, sed etiam litem & causam; ut illi quoque renuntiante censeatur qui posterius conforme incompatible obtinet, Innoc. Ioan. Andr. & alij in d. c. In nostra, Nicol. de Milin in suo repertorio in verb. Renuntiare non intelligitur; præsertim si super possessione prioris dumtaxat lis & causa pendet, & maxime ubi adversario recedentia adjudicata est. Nam ut expressa ita quoque tacita hæc renuntiatio possessionem prioris, si quæ sit, tollit; quasi per posterioris incompatibilis acceptationem illa quoque abdicata sit. Vnde que adeo ut agenti etiam remedio recuperandæ possessionis, quod interdicto retinendæ longè*

favorabilius est, possit obijci hæc voluntaria renuntiatio, c. *Solicite. De restit. spoliat. Rebuffus ad consuet. Regias tit. De causis benef. poss. artic. 11. gl. 1. nu. 20.* Ex quibus satis deprehenditur, hanc litem & causam possessoriæ super dictis Canonico & præbenda pendente dictâ tacitâ præfati Domini Luca Actoris renuntiatione esse extinctam; nihilque superesse, quam ut Domino Iacobo fiduciaria possessio in absolutam & plenam adjudicationem convertatur & adjudicetur, dictusque Dominus Lucas ei in expensis litis condemnetur.

De Præbendis & dignitatibus

SUMMARIUM

Petitorium ex Apostolica & ordinaria provisione.

1. Papa in collationibus beneficiorum ordinariam prævenire potest, non tamen iuri quasiro derogat.
2. Privilegiorum revocatio generalis non continet ea, quæ specialiter aliquibus personis ob specialem causam sunt concessa.
3. Privationis pena, extra iurâ dispositionem, per Iudicem apponi non potest.
4. Clausula generalis quomodo complectatur singulas species.
5. Clausula derogatoriæ derogatoria eiusque vis.
6. Papa aut Princeps non censetur in dubio revocasse privilegia.
7. Privilegia geminata difficilius revocantur.

CONSILIVM CCXXXVI.

VNIUS tantum est difficultatis articulus in causa beneficiæ, quæ coram Reverendo Domino Abbate S. Gertrudis Lovaniensis Conservatore privilegiorum Almæ Universitatis, Studij generalis oppidi Lovaniensis, nunc definienda pendet inter Ferdinandum Peters Actorem, & Augustinum de Boys Opponentem (quamvis uterque Actoris & Rei partes sustineat, ut sit in beneficiis, *Rota decis. 15. Si in causa, alias est 1. sub tit. de re iudic. in novis*) de & super Cappellania ad altare SS. Petri & Pauli in Metropolitana Ecclesiâ Cameracensi; hic videlicet, num per regulas Cancellariæ, seu constitutionem, quam Pius Quintus Papa post assumptionem suam ad Papatum edidit, revocatum sit privilegium seu indultum, quo Fel. recor. Sixtus Papa Quartus in anno 1483. dictæ Ecclesiæ concessit, ut beneficia ad ordinariam collationem pertinentia, valorem duarum marcarum argenti non excedentia, conferre possint in alternatis mensibus, Februario, Aprili, Iunio, Augusto, Octobri, & Decembri; quod per Leonem Decimum Papam in anno 1517. sic ampliatus est, ut beneficia huiusmodi non excedentia valore 25. ducatorum possent conferre quibuscumque mensibus; excedentia verò in dictis alternatis mensibus tantum: cujus utriusque indulti confirmationem fecit etiam Clemens Papa Septimus anno 1515. & per signaturam Pius Quartus anno Pontificatus sui tertio. Id enim si dici non potest, dubitatio nulla est, quin Ferdinandus, ut tempore, ita quoque jure potior sit in obtinendo & retinendo hoc beneficio: idè quod constat ex Rei propria confessione, quod ordinaria collatio hujus perti-